

УДК: 615 (092) МАМЧУР В.Й.

ПРОФЕСОР В.Й. МАМЧУР (до 60-річчя від дня народження)

Віталій Йосипович Мамчур народився 5 січня 1950 р. у с. Лопатин Львівської області в сім'ї вчителів. Здобув середню освіту в м. Дніпродзержинськ. Сім'я Віталія Йосиповича – зразок інтелігентності. Дружба, взаємодопомога, прагнення до вдосконалення знань визначали основний тон у відносинах батьків-вчителів:

батька Йосипа Івановича, матері Любові Леонідівни і трьох братів, у майбутньому лікарів: Віталія, Анатолія і Олександра. Професія лікаря, як високогуманного фахівця, з юності привернула Віталія Йосиповича і визначила вибір вищого учбового закладу – Дніпропетровського медичного інституту.

Професор В.Й. Мамчур

Перші кроки в збагненні вибраної професії поєднувалися у Віталія Йосиповича з цікавістю і захопленням науковими дослідженнями. Юний студент 2 курсу прийшов на кафедру фармакології з метою освоїти метод хронічного експерименту і взяв діяльну участь в устаткуванні камери умовних рефлексів. На третьому курсі Віталій Йосипович активний учасник студентського фармакологічного товариства, виконав експериментальну роботу, присвячену вивченню ролі гормональних засобів у корекції наркозу. Надалі, будучи лаборантом кафедри - студентом, опанував складні методи електрофізіологічного аналізу спінальних і кіркових нейрональних процесів, вивчаючи механізми загальної інгаляційної анестезії.

У 1973 році, після закінчення ВУЗу, молодий лікар став асистентом кафедри фармакології, продовжуючи під керівництвом професора Г.О. Батрака і С.І. Хрустальова інтенсивну науководослідну роботу. У 1979 році Віталій Йосипович успішно захистив кандидатську дисертацію, ек-

периментально обґрунтувавши механізми послідовного гальмування функцій різних відділів ЦНС в умовах наркозу. Відразу ж після завершення дисертації ним була розпочата під керівництвом професора В.О. Крауза пошукова робота по дослідженню подальших шляхів пізнання механізмів загальної анестезії і розробки способів її оптимізації. Ці дослідження лягли в основу докторської дисертації В.Й. Мамчура «Нейрофармакологічний аналіз загального знеболення і експериментальне обґрунтування підвищення його ефективності».

У цій роботі дослідник піддав тонкому експериментальному аналізу медіаторні механізми різних видів наркозу: холінергічні, адренергічні, серотонінергічні, опіюїдні. Безумовним досягненням і оригінальністю дисертації є поєднання нейротрансмітерного аналізу із структурно-функціональним підходом і пропозиція нових шляхів корекції загального знеболення.

Новими у дослідженні В.Й. Мамчура були і клініко-фармакологічний підхід і практичне

використання теоретичних знахідок для вдосконалення анестезіологічних технологій. У 1989 р. дисертація на здобуття ступеня доктора медичних наук була ним успішно захищена в Київській кваліфікаційній раді, а в другій половині 1990 року В.Й. Мамчур був вибраний завідуючим кафедрою фармакології з курсом клінічної фармакології ДМІ. Віталій Йосипович показав себе ініціативним керівником науково-педагогічного колективу, що дбайливо і вимогливо вирощує молоді кадри фармакологів.

Він залишився вірним обраному в юності напрямку, присвяченому медикаментозному вдосконаленню нейрогенних процесів, корекції болювого синдрому, розробці оригінальних форм нейропротекції. У наукову роботу колективу кафедри їм були впроваджені як обов'язкові компоненти дослідження і розробка різних патологічних моделей: модифікації різних варіантів болювого синдрому, невротичних і психотичних станів, депресії, епілепсії, паркінсонізму, нейропсихотичних порушень, викликаних як системною, так і органною дисфункцією.

Дослідження дніпропетровських фармакологів здобули широкий резонанс як в Україні, так і в зарубіжних країнах. Публікації В.Й. Мамчура та його школи знайшли своє віддзеркалення в літературних виданнях Польщі, Німеччини, Росії, Франції, Італії, Австрії, США, Тайланду, Ізраїлю, Іспанії, Швейцарії і Австрії. Віталій Йосипович брав особисту участь у конференціях і конгресах фармакологів Іспанії, Польщі, Росії, Німеччини, Італії, Латвії, Китаю.

Наукові дослідження професора В.Й. Мамчура представлені 250 публікаціями, 7 монографіями, 15 патентами України і 2 патентами Росії. Під його керівництвом підготовлено 2 доктори і 14 кандидатів медичних, біологічних і фармацевтичних наук, також у даний час завершують свої дослідження 3 доктори і 11 аспірантів і здобувачів наукового ступеня.

В.Й. Мамчур - висококваліфікований педагог вищої школи. Він є співавтором 4 підручників і 9 науково-методичних посібників. Віталій Йосипович є ініціатором введення нових технологій у педагогіку: комп'ютерного контролю, тестових методик, використання мультимедійних ілюстрацій – звичайне повсякденне учбове життя

кафедрального колективу. Педагогічна майстерність ювіляра виражається в блискучих лекціях, глибоких за змістом, захоплюючих і надихаючих за формою. Дуже важливою рисою педагогічного підходу Віталія Йосиповича є яскраво виражена гуманістична тенденція, увага і пошана до кожного студента, що спокійно заходить до професора за порадою, і завжди зустрічає доброзичливе батьківське відношення. Не дивно, що на 6 курсі, давно розлучившись з дисципліною, студенти при анонімному анкетуванні назвали Віталія Йосиповича кращим лектором.

Таке ж привітне відношення, незважаючи на вимогливість, зустрічають всі співробітники кафедри, від найбільш юних до досвідчених професіоналів. Це важливий чинник в оптимізації і успіхах кафедрального колективу.

Віталій Йосипович – активний учасник роботи системи охорони здоров'я. Він є ентузіастом у дослідженні і впровадженні нових лікарських засобів у медичну практику. Під його керівництвом розроблено, у співдружності з науково-виробничими відділами хіміко-фармацевтичних підприємств, близько 70 ліків, зокрема Ноофен, Ентрон, Терафлекс, Сузікрін та ін. Також створені 3 методичні рекомендації для доклінічного вивчення лікарських препаратів ДФЦ МОЗ України, національного формуляру лікарських засобів України.

Віталій Йосипович - активний пропагандист ефективних фармакопрепаратів, який систематично виступає з лекціями з різних питань лікознавства в різних містах України.

Незважаючи на інтенсивну науково-педагогічну діяльність, Віталій Йосипович залишається в центрі суспільного життя країни. Він є членом президії ДФЦ МОЗ України, Асоціації фармакологів України, Проблемної комісії «Фармакологія», Спеціалізованої вченої Ради ВАК України (2001-2008 рр.).

Свій ювілей Віталій Йосипович зустрічає у світанку наукових, педагогічних, організаційних здібностей і талантів, оточений пошаною і визнанням колег і учнів. Поздоровлюючи ювіляра з чудово виконаним першим етапом життєвої програми, бажаємо йому творчих і життєвих сил, здоров'я і успіху, а також нових звершень на ниві вітчизняної і світової науки.

